

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 10.11.2025 § 341

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 10.11.2025

§ 341

Lahden kaupungin lausunto Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuoden 2026
talousarviosta ja vuosien 2026-2028 toiminta- ja taloussuunnitelmasta

4262/00.00.02.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

työllisyysjohtaja Taisto tuominen, p. 044 482 6976

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon
Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien
2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Jetta Laakso ilmoitti olevansa esteellinen.
Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella. Jetta
Laakso poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on pyytänyt jäsenkunniltaan lausuntoa Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2026–2028 toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Lahden kaupungin lausunto

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2028 ja vuoden 2026 talousarviossa korostuu vahvasti koulutuksen vaikuttavuus ja opiskelijoiden työllistymisen edistäminen. Uusi rahoituslaki ohjaa koulutuksen järjestäjiä entistä selkeämmin kohti tuloksellisuutta: rahoituksesta 18 % perustuu opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sijoittumiseen. Tämä luo vahvan kannustimen kehittää koulutustarjontaa vastaamaan alueen työvoimatarpeita. Koulutuskeskus Salpauksessa joudutaan ensimmäistä kertaa priorisoimaan, mitä koulutusta voidaan tarjota ja millä laajuudella. Uusi strategia vuosille 2026–2029 painottaa opiskelijoiden työllistymistä, jatko-opintoihin sijoittumista ja koulutuksen vaikuttavuutta. Digitalisaatio ja tekoäly nähdään mahdollistajina. Painotus on tärkeä ja oikea, koska koulutustarjonnan tulee ehdottomasti rakentua työllisyyslähtöisesti.

Vuonna 2026 tavoite on 5700 opiskelijavuotta, mutta rahoitus kattaa vain 5243 opiskelijavuotta. Nuorten ikäluokkien pieneneminen vaikuttaa tulevaisuudessa merkittävästi opiskelijamääriin ja sitä kautta myös valtionosuusrahoituksen suuruuteen. Aikuiskoulutuksen ja oppisopimusten määrä vähenemässä. Salpaus suuntaa jo vuonna 2026 ammatti- ja erikoisammattitutkintoja erityisesti alueellista työvoiman saatavuutta tukien. Toimintasuunnitelman mukaan myös koulutusalojen rakennetta tarkastellaan ja tarjontaa sopeutetaan työllistymisnäköymien mukaisesti, esimerkiksi hius- ja kauneusalan, rakennusalan sekä eläin- ja luontoalojen osalta. Työllistymistä tukevat lyhyet tutkinnon osat, jatkuva haku ja joustava opintojen aloitus vahvistavat aikuiskoulutuksen roolia. Tämä on erityisen tärkeää Päijät-

Hämeen alueella, jossa työikäisen väestön koulutustaso on matala ja nuorisotyöttömyys korkea. Pitkien tutkintotavoitteisten koulutusten lisäksi tarvitaan myös lyhyempiä, täsmänä toteutettuihin koulutuksiin, jotka suuntaavat tiettyihin tehtäviin. Nuorisotyöttömyys on Lahdessa ja koko Päijät-Hämeessä varsin korkealla ja siksi Salpauksen tulisi kiinnittää huomiota erityisesti perusasteen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheisiin esimerkiksi panostamalla nuorten monialaiseen toimintaan (Ohjaamo-toiminnan kaltainen toiminta) ohjaustehtävän osalta esimerkiksi lisäämällä Suunta-palvelua.

Koulutuskeskus Salpauksen yhteistyö Lahden työvoimapalvelujen kanssa on moniammatillista ja aktiivista. Salpauksen strategiassa painottuvat työllistyminen, jatko-opintoihin siirtyminen ja koulutuksen rooli yhteiskunnallisena vaikuttajana. Kotoutumiskoulutuksen rooli maahan muuttaneiden kotoutumisen tukena on merkittävä ja sitä on kehitettävä edelleen palvelemaan yhä nopeampaa ja tehokkaampaa kotoutumista ja kielen oppimista. Uuden teollisuuden myötä alueelle syntyy uusia työpaikkoja, ja Salpaus toimii keskeisenä kumppanina osaavan työvoiman varmistamisessa. Näissä tilanteissa saumaton yhteistyö on tärkeää.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma tukee alueellista elinvoimaa ja vastaa työmarkkinoiden alati muuttuviin tarpeisiin. Työllistymisen painottaminen rahoituksessa ja koulutuksen sisällöissä on perusteltua.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan taloussuunnitelmakausi 2026–2028 on budjetoitu alijäämäiseksi. Vuoden 2026 talousarvio on noin 3,4 miljoonaa euroa alijäämäinen, ja myös seuraavat vuodet on suunniteltu alijäämäisiksi. Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan kumulatiivinen alijäämä vuosille 2026–2028 on noin 3,2 miljoonaa euroa. Kuntalain mukaan kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Kuntayhtymän aiemmat ylijäämät mahdollistavat hallitun sopeuttamisen. Vuoden 2028 lopussa taseessa arvioidaan olevan ylijäämää vielä 44,4 M€. Kuntayhtymä on velaton ja sen maksuvalmius hyvä. Kassavaroja käytetään alijäämien ja investointien kattamiseen, eikä uusia lainoja ole suunnitteilla.

Vuoden 2026 valtionosuusrahoitus laskee merkittävästi 2,9 M€ (-4,5 %) ja opiskelijavuodet vähenevät 313 vuodella (-5,6 %) edellisvuoteen verrattuna. Rahoitusleikkaukset kohdistuvat erityisesti aikuiskoulutukseen (tutkinnon jo aikaisemmin suorittaneisiin). Valtionosuusrahoitus on viime vuosina laskeva, eikä lähivuosien osalta ole varmuutta valtionosuusrahoituksen tasosta ja siksi onkin tärkeää, että taloussuunnitelmassa esitetään yksilöidyt toimenpiteet alijäämän kattamiseksi.

Henkilöstöresurssien vähennys toteutetaan pääosin eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten kautta. Henkilöstömitoitusta tulee edelleen tarkastella kasvavien henkilöstökustannusten takia. Kuntayhtymän investoinnit jatkuvat maltillisina ja rahoitetaan kassavaroin, ei lainalla. Tavoitteena on vähentää käytössä olevaa tilamäärää mm. keskittämällä tiloja.

Kuntayhtymän riskit liittyvät rahoituksen ennakoitavuuteen, henkilöstöön ja koulutustarjonnan priorisointiin. Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla, mutta suunnitelmakausi on selvästi alijäämäinen ja rahoitusleikkaukset ja väestökehitys tuovat epävarmuutta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jakelu:

toimitusjohtaja Martti Tokola, Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 10.11.2025 § 341

asianhallinta@salpaus.fi

Lahden kaupungin edustajat yhtymäkokouksessa